

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR, 1950. június 11. vasárnap. ARA 4 LEJ VIL ÉVFOLYAM, 134. SZÁM.

Forradalmi változás évfordulóján

Ma két éve, 1948. június 11-én a munkásosztály élcsapata vezetésével forradalmi tettet vitt végbe: államosította a legfőbb termelési eszközöket, az iparvállalatokat, bányákat, bankokat, biztosító társaságokat és szállítási vállalatokat. Az államosítás forradalmi műve új irányt szabott fejlődésünknek. Szétzúzta a tőkés kizsákmányolás bástyáit s ezzel kiküszöbölte a legfőbb akadályt a szocialista társadalom építésének útjából, s egyben a gazdasági fejlődés megszervezését nyitotta meg.

Az alapvető termelő eszközök köztulajdonná tétele a munkásosztály forradalmi tette és győzelme volt. Minden lépés, amit a szocializmus építésének, a jólét megteremtésének útján teszünk és minél határozottabb körvonalakban bontakozik ki szocialista jövőnk, — annál jobban kidomborodik a két év előtti esemény, az államosítás jelentősége.

A „kisajátítók kisajátítása“ tudatos, harsány cselekedete volt a Román Munkáspárt által vezetett munkásosztálynak.

Az államosítás napjától mostanáig megvalósított eredmények és kivívott sikerek azt bizonyítják, hogy a termelési eszközök köztulajdonba vétele döntő lépés a népi erőket alkotóképességének kibontakozására és a szocialista fejlődés felé. A termelési eszközök államosításával az ipar döntő szektorában megszűnt a tőkés kizsákmányolás, a nemzetgazdaság, szerkezete hozzáidomult a népi demokratikus államrend politikai-társadalmi célkitűzéseibe.

A legfőbb ipari termelőeszközök köztulajdonba vételével új korszak kezdődött országunk életében. Az üzemekben, gyárakban és lent a bányák mélyén újult erővel indult meg a munka. A dolgozók szocialista versenyeket szerveztek. A tőkés gyárigazgatók helyébe a munkásság legjobbjai kerültek, akik rövid idő alatt elsajátították az üzemvezetés tudnivalóit és nyomban hozták a tőkés üzemvezetés esőkevényeinek felszámolásához. Ezzel egyidejűleg megváltozott a dolgozók munkaszelleme. A munka felszabadult a bérrabság alól, s ez a munka iránti új magatartásban tükröződött. Az ipari termelés színvonalára napról-napra emelkedett. A Szovjetunió állandó gazdasági támogatása lehetővé tette, hogy siker koronázza a munkásosztály forradalmi művét. A Szovjetunió segítségével közzönhető, hogy az államosított vállalatok anyagellátási nehézségeit kiküszöbölhették. Hozzájárult ehhez az is, hogy közvetlenül az államosítás előtt a Szovjetunió elengedte jóvátételi adósságaink 50 százalékát.

Az államosítás után lehetőség nyílt a tervszerűsített gazdálkodás bevezetésére. A termelőeszközök állami tulajdonbavételével megszüntette a gazdasági zűrzavart, a tervszerűség gyökereit. Megszületett az első állami terv. A terv 82 milliárd lejt irányított elő beruházásokra, melynek 47,2 százalékát ipari célokra fordították. A terv előírta, hogy az ország egész ipari termelésének az 1948. december 31-i árak alapján számított értéke 1949. év folyamán az 1948-as év termeléséhez viszo-

nyitva 40 százalékkal emelkedik. Az ipari termelés tervszerű fokozása pedig biztosította a dolgozók élet színvonalának emelését. Év végére az ipari termelés tervét 108 százalékkal teljesítettük. A munka termelékenysége az egész iparban 18,6 százalékkal növekedett. Az átlagbér az iparban 30 százalékkal emelkedett. Az év elején életbe léptetett új bérfizetési rendszer biztosította a munka mennyisége és minősége szerinti javadalmazást.

A dolgozók élet színvonalának emelkedését mi sem bizonyítja jobban mint az, hogy az államosított vállalatoknál alkalmazásban lévő munkások tényleges jövedelme mellett a társadalmi bér is növekedett. Legtöbb vállalatnál étkezéket, orvosi rendelőt és napközi otthont létesítettek. Vajdahunyadon, Resicán, Brassóban, Kolozsváron, Aranyosgyéresen és szerte az országban új munkáslakásokat építettek. 1949-ben 195.000 dolgozó töltötte pihenőszabadságát üdülőtelepeken.

A második állami terv előírta, hogy 1950-ben az egész ipari termelés szilárd áron számított értékben 37 százalékkal növekszik az 1949. évhez viszonyítva. A beruházások összege 145 milliárd lej, amelyben nem szerepelnek a vállalatok saját alapjaiból és a helyi lehetőségek felhasználásából származó beruházások. A terv biztosítja az új üzemek létesítését és a meglévőket fejlesztését. Az ipari alkalmazottak átlagbére 1950-ben 8 százalékkal, élet színvonalára pedig 15 százalékkal emelkedik. A nemzeti jövedelem 25 százalékkal növekszik az elmúlt évhez viszonyítva.

Az államosítás vetette meg alapját első állami tervünk elkészítésének és végrehajtásának, valamint második állami tervünk elkészítésének. A legfontosabb termelőeszközök köztulajdonba vétele tette lehetővé, hogy kis üzemekből hatalmas gyárak fejlődjenek. Ezen a napon indult el a fejlődés útján a mai szatmári „Unió“ gyár, a kolozsvári „Unirea“, a hosszufalusi „Electroprecizie“ vagy a brassói „Sevromtractor“. A tőkés rendszer nem fejlesztette, hanem sorvasztotta a gyárakat. Csak a hadiipart és a jól jövedelmező iparágakat bővítette. Ékesen bizonyítja ezt az a tény, hogy a brailai volt hadiüzemben a legkorszerűbb automata esztergákkal és marógépekkel gyártották a hadianyagot. Az államosítás után azonban ezeket a gépeket a békés termelés szolgálatába állították. Többek között a kolozsvári „Triumf“ gyár is ilyen automata gépeket kapott. A tőkés iparvállalatok, amelyek a háborus célok érdekében létesültek, így váltak az államosítás után a béke megvédésének eszközévé. Annak a békének, amelyért a hatalmas Szovjetunió köré csoportosuló népi tömegek törhetetlen akarattal küzdenek.

A bőséges termésért

Szatmár megyében rövidesen befejezik a második kapálást

Egyre nagyobb méreteket öltenek a gyomirtási munkálatok. Igen sok községben a dolgozó földművesek már befejezték a gyomlálást, és az első kapálást. Az ideiglenes bizottságok megtették a szükséges intézkedéseket, hogy az aratási, cséplési munkálatokra kellő időben előkészüljenek a dolgozó földművesek.

SZILÁGY MEGYÉBEN

az őszi és tavaszi növények gyomlálása befejezéshez közeledik. Az első kapálást a nagykárolyi járásban 4822, szilágysomlyói járásban 1560, az ermhályfalvi járásban 2630, a szurduki járásban 1320, a sülemedei járásban 1000, a szilágycsehi járásban 750, az alsószopori járásban 862, a tasnádi járásban 324, a szibói járásban 325, a nagyfalvi járásban 348, és a zilahi járásban 743 hektár területen teljesítették. A megye egész te-

rületén 16.724 hektár területet kapáltak meg. A gépjavitási munkálatokban is jelentős eredményeket értek el. A magángazdaságokban 151 cséplőgépet, 14 traktort, 36 benzinmotort és 74 gözgépet javítottak meg.

SZATMÁR MEGYÉBEN

erőteljes ütemben végzik a második kapálást. A paprika és dohány első kapálása a késői plántálás miatt kissé elmaradt. Ezt a késedelmet most behozták. A második kapálást megyei viszonylatban a paprikánál 88, a dohánynál 11,9 százalékkal végezték el. A tengeri 26,2, napraforgó 52,9, burgonya 56,5, tők 64, mák 100, takarmányrépa 64, hagyma 100, paradicsom 97,1, fokhagyma 100 és egyéb növények kapálását 54,3 százalékkal teljesítették. Június 8-ig az első kapálásokat 39,8 százalékkal végezték el.

A járasok közötti versenyekben az erdőszádai járás 97,4, az erdődi járás 62,3, a színérváraljai járás 47,5, a szatmári járás 47,1, a szamosi járás 44,2, a nagybányai járás 32,4, a kápolnamosztori járás 28,8, a somkúti járás 23,5, a halmi járás 23,2, az avasi járás 6,6 százalékot értek el.

KOLOZS MEGYÉBEN

a második kapálást az egeresi járásban 2457, az apahidai járásban 5032, a borsai járásban 3789, a kolozsi járásban 1977, a gyalui járásban 562, a hidai járásban 3143, a hunyadi járásban 1843, a mócsi járásban 6674, és a sármási járásban 6430 hektár területen teljesítették. A kalotai járásban az első kapálást 94,7 hektáron teljesítették, a második kapálást még nem kezdték meg, mivel a járás hegyes területen fekszik.

Megszilárdultak a gazdasági és jószomszédi kapcsolatok a Lengyel Köztársaság és a Német Demokratikus Köztársaság között

VARSÓ. — (Agerpres.) Június 5-én és 6-án Varsóban tartózkodott a Német Demokratikus Köztársaság kormányának küldöttsége. élén Walter Ulbricht miniszterelnök-helyetessel. A küldöttség tagjai voltak Georg Handke külkereskedelmi miniszter, Anton Ackermann helyettes külügyminiszter, Bruno Leuschner helyettes tervgazdálkodási miniszter és Willi Rumpf helyettes pénzügyminiszter.

A küldöttség és a lengyel kormány között folytatott megbeszélések során megvitatták a két kormányt érdeklő és a béke megőrzéséért folytatott küzdelemmel összefüggő kérdéseket. A megbeszélések eredményeként közös nyilatkozatban állapodtak meg a két ország között, az Odera és a Neisse-Luzyczka mentén megállapított, fennálló határ kijelölése tárgyában. A német kormányküldöttség varsói tartózkodása során nagy lépést tettek előre a két ország gazdasági kapcsolatainak megszilárdítása terén.

Egyezményt írtak alá 1950. évre vonatkozóan a kölcsönös áruforgalomról és fizetésekéről. Az áruforgalmi egyezmény lehetővé teszi, hogy a kereskedelmi forgalmat az elmúlt évhez viszonyítva több mint 60 százalékkal emeljék. Aláírtak továbbá egy megállapodást, amelynek értelmében a lengyel kormány az áruforgalomban hitelkölcsönnyeket nyújt a Német Demokratikus Köztársaságnak. Egyezményt kötöttek a két ország műszaki és tudományos együttműködéséről, amely lehetővé teszi, hogy a két fél kölcsönösen felhasználja egymás tapasztalatait a technológia és a termelési módszerek terén és egyben kölcsönös technikai segítségét biztosítják a szerződő felek számára. A két fél tájékoztatást nyújtott egymásnak, Lengyelország 5 éves és a Német Demokratikus Köztársaság 5 éves tervéről. A két fél jegyzőkönyvet írt alá a kultúra és az együttműködésről is, amelynek értelmében kölcsönös könnyítéseket nyújtanak egy-

másnak a tudományos kutatás és tudományos munka terén, biztosítják az értékes tudományos és irodalmi művek, filmek, színdarabok, zeneművek és rádióadások cseréjét.

KÖZÖS NYILATKOZAT A HATÁROKRÓL

A lengyel kormány és a Német Demokratikus Köztársaság kormányának küldöttsége a következő közös nyilatkozatot tette: A két ország között, az Odera és Neisse-Luzyczka mentén megállapított határ a béke és a barátság sérthetetlen határa, a lengyel és a német nép érdekét szolgálja és elősegíti köztük a jószomszédi és baráti kapcsolatok továbbfejlesztését és kímélyítését. A két fél elhatározza, hogy egy honon belül egyezményrel szabályozza az Odera s Neisse-Luzyczka mentén megállapított fennálló határ kijelölését, valamint a határátkelésel, a határon át irányuló helyi forgalommal és a határvidék vizeitnek hajózással összefüggő kérdéseket.

Hírek a Szovjetunióból

KEGYELETTEL EMLÉKEZTEK MEG A SZOVJET DOLGOZÓK I. V. MICSURIN HALÁLÁN TIZENÖTÖDIK ÉVFORDULÓJÁRÓL

MOSZKVA. — (Agerpres.) Június 7-én, szerdán volt 15 éve annak, hogy meghalt Iván Vladimirovics Micsurin, a természet nagy átalakítója. A Szovjetunió városaiban és falvaiban gyűléseket és felolvasásokat tartanak a nagy tudós életének és tevékenységének méltatására. A könyvtárakban, klubokban és kulturaházakban Micsurin tiszteletére kiállításokat nyitottak. Június 6-án, kedden a szovjet főváros tudósai emlékgyűlést tartottak. A központi kulturaparkban előadást tartottak a micsurini tanításnak a tömegekben való elterjedéséről. A „Timirjazev“ állami múzeum hatalmas kiállítást nyitott: „A micsurini tanítás alapjai

és a sztálini természetátalakító terv“ címmel. A szovetségi növénytermesztő intézetben, a „Komarov“ növénytanú intézetben, a leningrádi „Zsdanov“ egyetemen, valamint Lenin városának többi tudományos intézeteiben főiskoláiban és egyetemeken gyűléseket tartanak a nagy természettudós emlékére. Az üzemekben, közintézményekben, a kolhozokban, klubokban, valamint Tbiliszi, Taskent, Lvov, Ujgorod, Ullánovszk és több más városban előadások során ismertették a kitünő tudós életét és munkásságát. A taskenti „Tudósok Házában“ Micsurin munkáiról kiállítást nyitottak meg. AUTOMATA MARTIN-KE-MENCÉKREN OLVASZTJÁK A DONEYEC-MEDENCÉBEN AZ ACÉL NYOLC-TIZED RÉSZÉT. Az elmúlt évben a Doneyec-medencében az acél nyolctized részét

őnműködő Martin-kemencében olvasztották. Az automatizálást egyre szélesebb körben alkalmazzák. A nagy olvasztókban és a hengermentőkben is. Az őnműködő berendezések száma a kohászati üzemekben már többszörösére nőtt a háborúelőttiéhez. A gépi berendezések szabályozzák a Martin kemencék hőgazdálkodását a réteganyagok berakását a nagy olvasztókba, a hengermentőkben szabályozzák a hevítőberendezéseket. Az üzemekben nagy munka folyik valamennyi termelő folyamat fejlesztésére és automatizálására, a nyersanyag kitermelésével egészen a készruha elszállításáig. E célból gépezet műhelyeket szerveztek, a működő kohóberendezéseket bővítették. A sztahanovisták és mérnökök a tudósokkal együttműködve, sok új gépet és berendezést terveztek, amelyekkel az acél- és vasöntésnél, a hengereltáru gyártásánál lényegesen megkönnyítik a közvetlen emberi munkát.

Általános sztrájkkal válaszolnak a japán dolgozók a bábormány terrorintézkedései ellen

TOKIO. — (Agerpres.) MacArthur tábornok június 6-án, kedden utasította a japán kormányt, hogy tiltsa meg minden közéleti és politikai tevékenységet a Japán Kommunista Párt vezetőségének 24 tagjától, beleértve Tokuda elvtársat is, a Japán Kommunista Párt főtitkárát. Ezt az intézkedést azután tették, miután a kormány bejelentette azt a szándékát, hogy törvényen kívüli kívánja helyezni a Kommunista Pártot akkor, amikor a Japán Kommunista Pártnak egyre jobban nő a befolyása a japán nép körében.

MacArthur utasítását a kormány éppen akkor kapta meg, amikor a Kommunista Párt törvényen kívül helyezéséről tárgyalt. Az amerikai imperialisták parancsára a kormány behatározta mindenféle naggyűlést és tüntetést.

Okadzaki, a japán kabinet főtitkára kedden sajtóértekezleten kijelentette, hogy a Kommunista Párt törvényen kívül helye-

zéséről szóló törvény valószínűleg előbb hatályba lép, amint azt várják, mivel MacArthur főhadiszállása ebben a kérdésben megkapta már Washington jóváhagyását.

A Japán Kommunista Párt Központi Vezetősége a kormányt a párt törvényen kívüli helyezésére vonatkozó szándékával kapcsolatban nyilatkozatot tett közzé, amelyben erőlyesen elítéli a japán kormány szándékát és felkéri az egész ország munkásságát, hogy általános tiltakozó sztrájkot kezdjenek.

A Kommunista Párt kéri, hogy a kormány tartsa tiszteletben a potsdami határozatot és a japán alkotmány rendelkezéseit.

TOKIO. — (Agerpres.) A japán szakszervezeti bizottság szóvivője közölte, hogy több, mint egymillió munkás elhatározta, hogy sztrájkba lép tiltakozásul a Yoshida kormánynak, MacArthur parancsára hozott fasiszta intézkedései ellen,

amely a Japán Kommunista Párt vezetősége 24 tagjának megtiltja törvényes tevékenységét. Hatvanöt szakszervezethez tartozó 270.000 munkás már megszűntette a munkát.

A „VALASZTÁSOK” EREDMÉNYE JAPÁNBAN

TOKIO. — (Agerpres.) Nem teljes adatok szerint a június 4-én, vasárnap megtartott részleges japán szenátusi választásokon Yoshida liberális pártja 50, a szocialista párt 30, a népi demokrata párt 10, a Ryokufukai csoport 10, a úgynevezett „függetlenek” 18 mandátumot kaptak. A Kommunista Párt a reakció minden mesterkedése ellenére megtartotta helyét a szenátusban: a Párt három jelöltjét újból megválasztották. Így az 1947-es választásokon hat évre megválasztott két szenátorral együtt a Kommunista Pártnak öt mandátuma van a szenátusban.

Ujabb gztettekre derült fény a csehszlovákiai kémhanda büntetésének tárgyalásán

PRÁGA. — (Agerpres.) A hazaáruló kémhanda prágai büntetésében a tanúvallomások során bebizonyosodott, hogy a vádlottak a népi demokratikus kormányzat ellen merényletet készítettek elő.

Paličec dr., volt külügyminiszteri tanácsos beismerte vallomásaiban, hogy a külföldre szökött jobboldali csehszlovák szociáldemokratáknak kémjelentéseket küldött és összeköttetésben állott az Egyesült Államok prágai nagykövetségének két volt tagjával. A prágai amerikai nagykövetségen keresztül az államellenes szervezet memorandumot juttatott el az akkori amerikai nagykövethoz, amelyben — egy új háború esetén — irányítást kértek az amerikai imperialistáktól.

Kopecký, a külügyminiszteri tanácsos volt hivatalnok elismerte, hogy írásban kapott parancsot Ripkától, a londoni csehszlovák kormány „akkori államminiszterétől, hogy kapcsolatot teremtsen az angol kém-szolgálat svájci megbízottaival. Egyenes kapcsolata volt Allan

Dullesel, az amerikai kémservezet vezetőjével. Vallomásaiban elmondta, mindent megtett, hogy a Nemzeti Szocialista Párt külügyi bizottságában az amerikai imperialisták külügyi befolyását érvényesítsék Csehszlovákia külpolitikájában. A továbbiakban bevallotta, hogy a Svájcban működő amerikai kémközpont útján több kémjelentést küldött Allan Dullesnek.

A tanúvallomásaiban mindenben alátámasztották a hazaáruló kémhanda tagjai ellen emelt vádakot.

A BELGA REAKCIÓ A MONARCHIKUS DIKTATURA BEVEZETÉSÉT KÉSZÍTŐ ELŐ

BRÜSSZEL. — (Agerpres.) A hétfő este közölt választások eredményei újabb visszaesést jelentenek Belgium számára. A monarchista szociál-keresztény pártnak mindkét házban elért abszolút többsége felvetette a fasisztákkal együttműködő Li-

pót király hazatérésének kérdését. A szociál-keresztény párt sietve készül „megoldani” ezt a kérdést.

Belgiumban a választásokat Lipót király visszatérésével kapcsolatban a parlament idő előtti feloszlátása tette szükségessé. A szociál-keresztény pártiak úgy vélték, hogy a fasisztákkal együttműködő király segítségével könnyű lesz biztosítani Belgiumban a monopólió uralmát és a trösztök és bankok inyere folytathatják a politikát. Egyedül a Kommunista Párt volt az, amely határozottan védte a nép érdekeit az amerikai imperialisták és a belgiumi reakció ellen. Természetesen, a Kommunista Párt ellen vad támadást intéztek a többi pártok. A szociáldemokraták megalkuvó politikája és a Kommunista Párt ellen folytatott harcok következtében Belgium a monarchista diktatura küszöbéhez érkezett.

Szörnyű nyomorban és szenvedésben élnek a dolgozók Tito Jugoszláviájában

A „Nova Borba”, a Csehszlovákiában élő jugoszláv politikai emigránsok lapja leveleket közöl Jugoszláviából, amelyek a súlyos gazdasági helyzetről és Rankovics janicsárjainak gaztetteiről tartalmazznak újabb megdöbbentő adatokat.

Egy montenegrói munkás ezeket írja: „Az andrijevícai járásban több mint 700 kommunistát és hazafit tartóztattak le. A letartóztatott egyharmadának sorsa ismeretlen, a többi pedig a titoista Gestapo gyűjtőtáborokban vagy az UDB sötét pincebörtöneiben szenved. Ezek a börtönök valóságos halálbarlangok.”

HAJTÓVADÁSZAT — EMBEREK ELLEN

A bjelopoljei, andrijevícai, kolasi és niksicseri járási bizottságok tagjainak lemészárlását egy Viada Gatolin nevű vareszkező hóhér irányította, aki Belgrádban, az UDB külön tanfolyamán tanul a titokzatos gyilkosságok mesterségét. Semmivel sem különb nála Luka Markovics, UDB-örnary, aki hitlerista elődjének példájára, idomított vérebegekkel és Rankovics vad janicsárjaival járja sora a börtönöket és gyűjtőtáborokat. Az erdőbe menekült kommunisták és szabadságharcosok ellen valóságos hajtóvadászatot rendez. Rendőrkutyáit a földművesektől erőszakkal elvett husaj eteti.

Egy alkalommal az egyik hátramentű közszégben berontott kiserével egy szegény földműves házába és megparancsolta neki, hogy készítsen jó vacsorát, kutyájának pedig adjon húst. Amikor a földműves ellenkezett, ráuszította kutyáit, agyba-főbe verte korbáccsal, elvette a földműves teljes élelmiszerkészletét, kutyái számára pedig levágatta a földműves egyetlen birkáját. Szovjetellenes gyűlölettel bizonyítja az eset, amikor egy letartóztatott félholtra vert azért, mert meghallotta, hogy társát „tovaris”-nak szólította.

A büntetéselmelekben nem marad el Pavle Lakovics, volt csetnik — most UDB százados — sem. Ma még vérengzőbb, mint a csetnik harácsolások idején volt. A Komovina-hegységben hajsztát

indított az illegális harcosok ellen, akik megsebesítették. Sebesülését azonban eltitkolja a nép előtt.

ÉHSG ÉS NÉLKÜLÖZÉS BELGRÁDBAN

A belgrádi éhínségről és nélkülözésekről egy anya a következőképpen írja:

— Gyermekeim nemcsak, hogy a kiflit nem ismerik, de még tejet is a legritkább esetben látnak. Boldogok vagyunk, ha egy hónapban kétszer kapunk egy kis tejet. De Titoéknak eszükben sincs javítani ezen a helyzeten.

Ezt bizonyítja az a tény is, hogy a szójababból készült tejet propagálják, azt állítva, hogy nagyon egészséges, sőt még a csecsemőknek is adható. Az UDB martalócjai és a magasrangú tiszték, állami hivatalnokok persze nem szója-tejtel táplálják gyermekeiket.

— Ha panaszkodunk, a titóisták azt a tanácsot adják, vigyük el gyermekeinket a gyermekétkeződébe, ott „szabad forgalomban” adnak tejet. Sokan hittünk ebben és elvittük gyermekeinket, de ekkeseredésünk annál nagyobb volt, amikor megtudtuk, hogy galád módon becsaptak. Papiron valóban szabad forgalomban árusították ott a tejet, — csak éppen a tej hiányzik, mert tejet ott egyáltalában nem lehet kapni, Holmi dohos — az UDB raktárában megromlott — lisztből és silány müanyagból készült száraz süteményt kaptunk, amelyet kiéhezett gyermekeink megettek ugyan, de megbetegedtek tőle.

— Nehéz leírni szenvedéseinket — folytatja a belgrádi anya — amikor csenevész gyermekeinkre nézünk, akiknek szeme kopog az éhségtől. A rendszertelen és rossz táplálkozás folytán egészségük megromlott és állandóan betegnek.

— Tudja meg az átkozott Tito — fejezi be levelét a belgrádi anya — hogy mi anyák mindnyáján ellene vagyunk és életünk sem sajnálva harcolunk és harcolni fogunk, hogy gyermekeink ugyanolyan boldogan és vidáman élhessenek, mint ahogyan a Szovjetunióban és a népi demokratikus országokban élnek a gyermekek.

25.000 sátorral kívánja megoldani a lakásínséget Ben Gurion kormánya

TEL-AVIV. — (Agerpres.) A lakáskérdés egyre súlyosabbá válik Izraelben, Ben Gurion kormánya pedig ezt a kérdést sátorok újabb behozatalával kívánja megoldani. Az amerikai hírügynökségek jelentése szerint a kormány elhatározta, hogy a jelenleg táborokban elhelyezett családok részére 25.000

sátrat vásárol. Eszerint, az Izraelbe érkező bevándorlók, miután hónapokon át szörnyű egészségügyi körülmények között különleges táborokban sanylódnak, ugyanezt a nyomorúságos életet folytatják majd sátorokban, mert a kormány semmiféle intézkedést nem tesz új lakóházak építésére.

Forrón tűzött be a nap a 22. számú elemi iskola tanári szobájának egyetlen ablakán. Az igazgató ingujra vetkőzve ült az asztalnál. A tanári kar szinte teljesen megtöltötte a szűk helyiséget.

— Elvtársak! — kezdte Garai igazgató, az iratok között lapozgatva. — Vegyük talán elsőnek a Péterfi József elvtárs ügyét, hogy ne tartsuk itt sokáig. Az az a kérelem fordult hozzánk, hogy tegyük lehetővé számára az analfabéta iskola harmadik ciklusának elvégzését. Összét szeretne beiratkozni a munkásliceumba.

Péterfi József tekintete bizakodóan síkolt végig az arcon. A simára fésült haja, erős arcson, takaros fiatalembert első pillanatban tanárnak vagy tanítónak lehetett volna nézni.

— Helyes — kapta le megsokolt mazdulattal a szemüvegét Tóth Mária tanárnő. — Azonban tisztázzuk azt is, hogy milyen rendelkezések vannak erre vonatkozóan.

— Ezt már megvizsgáltuk. A közoktatásiügyi miniszterium tanterve lehetőséget nyújt arra, hogy az V. VI. VII. osztályból globális vizsgát tegyen. Most csak az a kérdés, hogy miképpen készíthetjük elő Péterfi elvtársat...

— Azt hiszem nem ütközik komolyabb nehézségbe — szólt közbe valaki. — Jön a vakáció,

Péterfi József munkásliceumba készül

nekünk is több időnk lesz arra, hogy vele foglalkozzunk. A Péterfi elvtárs felfogóképessége pedig jóval felülmúlja a rendes iskolásokét...

— A nehézséget nem kicsinyeljük le elvtársak. Az anyag nagy és nem is könnyű. Kemény munkára lesz szükség.

Megförtölte a homlokát, majd hozzátette:

— Arról nem is kell külön beszélnem, hogy egyre jobb káderrel kell adnunk a termelésnek. Keményebb harcot a béke táborának... Nézzük tehát a részleteket.

— Már gyorsan ment. A tanárok és a tanárnők egymásután vállalkoztak arra, hogy Péterfi Józsefet előkészítsék a vizsgára. Kis vito támadt egy-két tanítvány körül, mert több ajánlkozó is akadt.

Szembavették a „növevény” munkaidőjét. Másnap új órarend került a fura a többi közé s kezdetét vette a tanítás.

Nem könnyű a Péterfi József dolga. Huszonhét éves fejjel magába kell szednie egy egész tudáshalmazt. Ha például a Duna deltájáról van szó, először azt kell tisztáznia, hogy mi is az a delta? Vagy a RNK alkotmányát tanulja. Igen ám, de mi az, hogy állam? Mi a jog? Mi a kötelesség...? Ezekből a fogalmak-

ból pedig újabb fogalmak ágaznak szét, s Péterfi József számára ezerféle sárkányt daad az a tudásanyag, amelyet mások már kiskorukban elsajátítottak.

Péterfi József azonban értelmes, eszes és kitartó. Hogy miért maradt mégis évtizedeken keresztül irástudatlan? Egyszerű történet ez. Nem is csak a Péterfi József története, hanem ezer és ezer hozzá hasonlóé. Apjának, a marosludasi Szegény-parasztnak az élete ugyanúgy folyt le, mint a többi sokaságé, aki dolgozott látástól valakéig s akinek az asztalát a száraz puliszka, a házat a nyomor s az életét sivar tengődés keserítette el. Pedig már kiskorában élénk gyerek volt Péterfi József s amikor beiratkozott a hadrévi elemibe, már-már a legjobb tanulók közé került. Ezt azonban nem becsajthatták meg neki a népbiztatás és népmenyor lársadalmi rendszerének had-erő képviselői. A pap, a tanító s néhány zsarospaszt össze is fogtak ellene s a többi mezillabás ellen.

— Takarodjanak ki a rongyosok — kiabálta a pap, valahány szor belépett az iskolába. A tanító meg rosszabb volt. Ülöttevete a kis rongyost, amikor csak alkalma adódott erre. S mikor nem talált alkalmat a tanító?

De nem volt jobb sorsuk a román szegényparasztok gyerekeinek sem. Legfeljebb annyi különbséggel, hogy amikor a tanító megunt a sajátkezi „fegyelmézést”, maguk is rátámadhattak Péterfi Jósikára. Tanulni azonban ők sem tanultak semmit. A tanító szorgalmasan fejgyltötte ugyan a pénzt a könyvekre, de aztán el is mulatta a pénzcselének utolsó garusait. Borzóság állapotban, ottal az ököllet „gyakorolta a kriklikát” s „rendetlen” gyerekek fellett. Ebből állott az oktatás.

Péterfi József csendes, félénk gyermekké vált, s amikor egyszer felszabott szemhéjjal, véresre verte került haza, végképpen búcsút mondott a palatáblának. Örtzte a marhákat, aztán három évig szolgált egy kuláknál. Kötetekre menő nyomorúság szakadt rá és családja. Rossz termés, jegyző, végrehajtó, csendő... S a tetejébe még katona mundaiba is kényserítették az apját. A háború el is nyelte örökre.

Péterfi József Kolozsvárra került. Egy pékségbe szegődött el s tengette életét a dagasztóteknő s a mester szádmái között. Emberek csak a felszabadulás után érzik magát. A lakatgyárba került s az elvtársak

hamar megszerették a szorgalmas fiatalembert. Belépett a Pártba is. Aztán megtanulta, hogy a Népköztársaságnak olyan káderekre van szüksége, akik nem felkészültek is. Tizenhatod magával beiratkozott a 22. számú elemi iskola analfabéta tanfolyamára s meglepő eredményt végzett el az első két ciklust.

Most pedig a munkásliceumba készül. Esetleg tovább is megy. Ma már a dolgozóké az ország s benne az iskola. Most tehát el kell végeznie a tanfolyam harmadik ciklusát is. Nehéz, nagyon nehéz. De Péterfi Józsefnek nemcsak élénk felfogóképessége, hanem hatalmas akaratereje is van. Kemény elszántsággal szelle szembe a tudomány ezerféle sárkányával, naponta vágja le egy-egy fejét. Nem mesebeli hős, hanem az új életnek husból és vérből való hőse. Tudja, hogy nem kis dolgotól van szó. A világ összes kapitalistái acsarkodnak, bíznos terveket szőnek. Őt Péterfi Józsefet szeretnék visszatámasztani a nyomorúságba. De nem hagyja magát. És ezer segítő kéz nyúl ki feléje: a munkás elvtársaké az itzembben, a tanár elvtársaké az iskolában. Az egész dolgozó nép millió karja emeli egyre feljebb Péterfi Józsefet.

A Fogyasztási Szövetkezetek kolozsmegyei Szövetsége

a terménybetakarítás sikeréért

A Román Munkáspárt Központi Vezetősége és a minisztérium határozata a terménybetakarítás idejében való előkészítéséről és végrehajtásáról kimondja, hogy a szövetkezeti központoknak intézkedniük kell a falusi szövetkezeteknek olyan mezőgazdasági szerszámokkal és anyagokkal való ellátására, amelyekre a parasztságnak a mezőgazdasági munkálatok során szüksége van. A határozat utmutatásait követve a Fogyasztási Szövetkezetek Kolozsmegyei Szövetsége — mint a többi szövetségek is — munkához látott, hogy hozzájárulásával minél eredményesebben előmozdítsa a betakarítások sikerét. Elsősorban a szükséges szerszámokkal való ellátást szervezte meg a szövetség. Kaszákat, kapákat, fagereblyéket és favillákat küldött nagy mennyiségben a falusi szövetkezeteknek. Biztosította a teljes szükséglet kielégítését.

A továbbiak során módosított eszközölt a falusi szövetkezetek üzleti zárójában. A falusi szövetkezetek már reggel 6 órakor ayitnak s hosszabb déli megszakítás után késő estig a szövetkezeti tagok a dolgozó földművesek rendelkezésére állanak.

A javítási munkálatok előmozdítására a kolozsmegyei szövetség nyersanyagot küldött a falusi szövetkezeteknek. A Mezőséget deszkával látta el.

Ezen a vidéken nincsenek fűrésztelepek, a dolgozó földműveseket deszkauzerek zsákmányolták ki. Ezt szüntette meg a megyei szövetség, amikor sok vasúti kocsit rakomány faanyagot küldött a mezőügyi falvakba. Így a cséplőgépek javítására a mezőügyi dolgozó földműveseknek is bőségesen van deszkájuk.

A Fogyasztási Szövetkezetek Kolozsmegyei Szövetsége igen nagy gondot fordít a szövetkezeti gépköleszőző központok felszerelésének megjavítására. A gépköleszőző központok traktorait és cséplőgépeit már megjavították és megjavítják az ékeket, hogy azokkal az aratás után azonnal teljesíteni lehessen a tarlóhántást. A dolgozó földművesek szerszámainak megjavítására igen sok ekevasat, ráfvasat és egyéb alkatrészt osztott szét a szövetség.

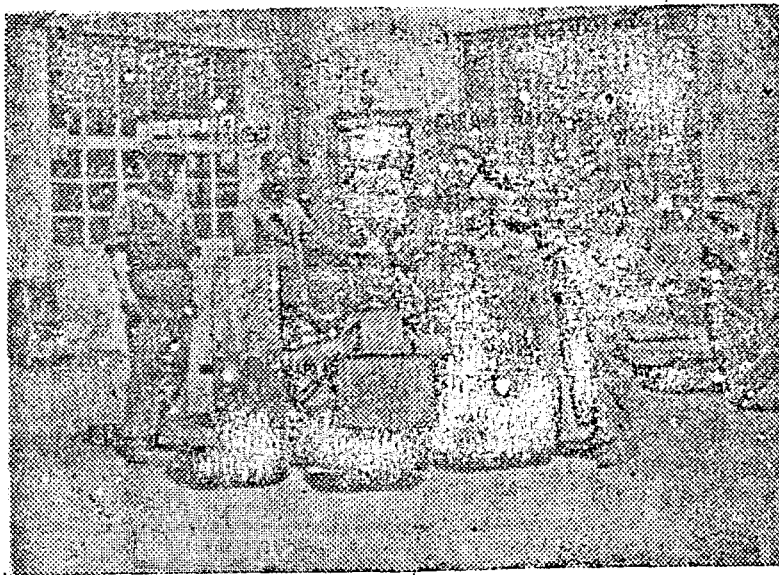
Megszervezték a gépszij ellátást is. Erről jóelőre gondoskodott a megyei központ. Még március hónap folyamán ellátták hajtószíjjakkal és kisebb összekötőszíjjakkal mindazokat a cséplőgépeket, amelyeknél ezen a téren hiány mutatkozott.

Mint tömegszervezetek, a kolozsmegyei fogyasztási szövetkezetek erőteljes felvilágosító és mozgósító munkát végeznek. Legutóbb Hidalmás, Fráta, Berkesz, Apahida, Borsa, Gya-

lu, Mezőmehes és még több más községben szövetkezeti közgyűlést tartottak, ahol a szövetkezetek arra mozgósították tagjaikat, hogy az előkészületi és betakarítási munkálatok során az élenjárók közé tartozzanak.

A Fogyasztási Szövetkezetek Kolozsmegyei Szövetsége helyesen szervezte meg a munkát; a szövetkezeteknek anyaggal való ellátását. Ezt továbbra is fokozza. Mint tömegszervezet, egyre erőteljesebb mozgósító munkát fejt ki tagjai sorában az előkészületi munkálatok teljes sikeréért. A Román Munkáspárt Központi Vezetősége határozatában foglalt utmutatások követése pedig biztosítja a teljes sikert.

Készülünk a terménybetakarításra

Szenási Béla, Bartha Ferenc I., Bartha Ferenc II. és Papp Dezső a kolozsvári gépjavitó központ dolgozói élenjárnak a betakarításokhoz szükséges gépek javításában. Tüteljesítik normájukat a munkaidő után önkéntes munkát végeznek, hogy mielőbb üzemképes állapotba helyezzék az aratáshoz és csépléshez szükséges traktorokat és egyéb gépeket.

Micsurin, a természet átalakítója

Tizenöt évvel ezelőtt — 1935. június 7-én — meghalt Ivan Vladimirovics Micsurin, a nagy szovjet tudós, a materialista biológia megalapítója, a szovjet élettani tudomány kiváló képviselője.

Micsurin felismerte, hogy a tudományos kutatásnak mindenkor a gyakorlat, a termelés a legfőbb alapja, ezért lelkesen, tevőlegesen vett részt a mezőgazdaság szocialista átalakításában, a nagyzemmi kollektív mezőgazdaság kialakításában, sőt maga is belépett az egyik kolhoz tagjai közé. Micsurin nem elefantcsontoronyból nézte tehát a mezőgazdaság szocialista rendszerének megteremtését — állásfoglalása példára szolgálhat minden haladó tudós számára, aki tudását az emberiség szolgálatába kívánja állítani.

— Az ember nagyszerű hivatása — írta Micsurin — nemcsak abban áll, hogy megmagyarázza a világ törvényszerűségeit, hanem abban, hogy a világot megváltoztassa, jobbra, az életszükségleteknek megfelelőbbé tegye.

Micsurin felfogása a világról mélyen tudományos és a marx-lenini tanítás hatja át. Ez a felfogás lehetővé tette számára azt, hogy a természeti jelenségeket helyesen és alaposan megismerje. A dialektikus materializmus megingathatatlan elvein alapuló micsurini tanítás a szovjet biológiai tudomány alapja és vezérfonala, annak a szovjet biológiának, amely a világ leghaladóbb biológiai tudománya.

A Bolsevik Párthoz, a szovjet államhoz és a néphez való viszonyát leginkább fáradhatatlan és rendkívül termékeny munkája jellemzi, az a hatalmas tudományos tevékenység, amely megmutatta, hogyan lehet a gyakorlat, az élet követelményeinek megfelelően átalakítani a természet megváltoztathatatlan, hitt törvényeit. Közel hatvan esztendő tevékenysége alatt sok ezer kísérletet, vizsgálatot és több mint 350 új gyümölcsfajtát tenyészített ki, a gyümölcstermesztés határát 1000 kilométerrel sikerült kitolnia észak felé, sőt; az általa kidolgozott elméletek és módszerek segítségével a szovjet mezőgazdasági tudomány a kultúrövények termesztése számára még a sarkkör vidékét is meghódította.

A cári rendszer alatt nem tördtek a nagy tudós munkásságával. A szovjet kormány és a Bolsevik Párt azonban minden feltételt megteremtett tudományos munkássága kifejlesztéséhez.

Micsurin tanításait tovább fejlesztve alkotta meg tanítványa, Lisenko akadémikus a világhírű, dusantermő új gabonafajtákat, köztük a többszörös terméshozamot biztosító agasbuzát.

Micsurin példája és tanításai azonban nemcsak a szovjet tudósoknak mutatják meg a követendő utat, Micsurin példája megmutatja nekünk is, hogy a szocialista tudomány a Párt vezetésével milyen hatalmas eredményeket képes elérni, megmutatja, hogy igazán nagy eredményeket csak az a tudós érhet el, aki népét szolgálja.

KILENC NAP ALATT FURTA K EGY SZONDÁT A PRAHO VAVÖLGYI MUNKÁSOK

A prahovavölgyi munkások és technikusok napról-napra fokozzák erőfeszítésüket, hogy csökkentsék a furás idejét és növeljék a kőolajtermelést. Suta Sesta helység határában, Gagiu Ion, Avani Mihail és Urzica Nicolae mesterek csoportja elhatározta, hogy 34 nap alatt 1522 méter mélyre fúrnak azon a helyen, ahol a 19. számú szondát kellett megnyitni. Rátértek a szovjet módszer alkalmazá-

sára és az eddig párhuzamosan felszerelt szivattyút felváltva történt működtetése helyett, szovjet módszer szerint, a szivattyút egyidejűleg dolgoznak. A furásnál a legjobb eredményt Gagiu Ion munkáscsoportja érte el, amely egy műszakban 204 métert fúrt, a tervezett 39 méter helyett. Így sikerült a 19. számú szonda furását 9 nap alatt, vagyis 25 nappal a kitűzött határidő előtt elvégezni.

Minél több szőlészeti szakembert!

JELENTKEZÉSI FELTÉTELEK A CSOMBORDI SZAKISKOLÁRA

Népköztársaságunk dolgozói célul tűzték ki kopasz hegyeink megtermékenyítését. A Román Munkáspárt e cél, a nagyszerű szovjet példa nyomán, az erdősítés és szőlőültetésben jelölte meg. Első lépés ennek elérésére a megfelelő kádereik kiképzése. Ez a káderképzés folyik a csombordi szőlészeti és borászati szakiskolában.

A csombordi szőlészeti és borászati szakiskolában a tanítás 1950—51. tanévre párhuzamos első évfolyammal nyílik meg. A felvehető új tanulók száma 70. A tanulók teljesen állami ellátásban részesülnek. Népköztársaságunk gondoskodik számukra munkaruháról, fehérneműről, tankönyvekről, lábbeliről és havi zsebpénzről is. Az iskolába felvehető: minden VII. elemi osztály végzett, 15 életévét betöltött és 16 évnél nem idősebb tanuló. A 16 évnél idősebb s a hét elemi osztálynál kevesebb végzettségű ifjak is felvehetőek, miniszteri engedéllyel. A tanítási idő 2 év. Az intézetbe csak munkások, szegény- és középparasztok gyermekei vehetőek fel. Jelentkezési határidő július 15. Beküldendő okmányok: 1. születési anyakönyvi kivonat; 2. iskolai bizonyítvány; 3. vagyoni állapotot igazoló bizonyítvány; 4. társadalmi származási bizonyítvány.

Az iskola címe: Szőlészeti és borászati szakiskola, Ciumbrod, jud. Alba.

Két év távlatából...

Vékony málészelletet piritott, amikor bekiáltott valaki, hogy munka után gyűlés lesz. Bucsi József esztergályos megébedett, elfogyasztotta máléját. Aztán vissza ment gépéhez, a sarokba.

Leccsengetéskor sietett a gyűlésre terembe. Utközben elcsodálkozott. A belépési tilalom ellenére idegen tartózkodott a gyár területén. Fischer Albert volt, a szaktanácsító. Az „Acélárugyár” egyik részvényesével, a gyár igazgatójával beszélgetett.

A gyűlésen újabb meglepetés érte. Mint derült égből lecsapó villám, úgy hutott a gyár államosításának bejelentése. S már az új igazgató is ott állt: Fischer Albert. Ekkor értette meg Bucsi József s a gyár dolgozói, mind, hogy a párttagok miért álltak őrséget felelős helyeken.

Felzugott a taps. Kitörő, mindent elsöprő orkánohoz hasonlóan viharzott az éljenzés. Rilkán érzett melegség járta át. Arra gondolt, hogy a munkásosztály mostani eseménye fordulóponthoz jelent. Forradalmi változást. Más lesz itt minden. A megrendelések teljesítésének a tulajdonosok általi szabotálása megszűnik. Hoznak nyersanyagot és gépeket. Sokat és újat, jókép a Szovjetunióból. Es megváltozik a munkások helyzete is. Azoké, akik eddig csak a terheket viselték, és akiknek a legkevesebb jutott eddig belőle.

Az államosítás a volt tulajdonosokat is meglepte. De becsültük

nem a boldogság, és öröm, hanem a munkásokkal szembeni gyűlölet érzését váltotta ki. E forró, napsütéses júniusi naptól kezdve a dolgozóké itt minden. A gépek, a nyersanyag, a gyár, az egész ország. A gyár élén pedig munkásember áll. A népfia. Mögötte a munkások. És a Párt, mely irányítja és szervezi minden cselekedetüket.

Rohamosan teltek a hetek, a nevezetes nap, 1948 június 11-ke örökre bevésődött Bucsi József emlékezetébe. S ahogy repült az idő, úgy javult a helyzet. Nyersanyag érkezett. Öszire befutottak az első szovjet gépek. Decemberre teljesítették a volt tulajdonosok által felvállalt munkákat, s még számos más rendelést.

Már a nyáron új munkások kerültek a gyárba. Azelőtt legtöbbször segédmunkásként nyomorgott a kisiparban. Sokat közülük rövidesen szakmunkásokká minősítették.

A termelés pedig egyre fokozódott. Rendezték a béréket is. Új beszerelést csináltak, megnagyobbodott Bucsi József jövedelme s a többieké is. Szeptemberben ruhát csináltatott. A bakancsot is kivette.

Ekkor kapcsolódott bele jobban a szervezeti munkába. Eddig rendszeretlenül, de most állandóan vállalt munkát. Tettekre sz-

ségét nemcsak az államosítás ténye fokozta. Öntudatosodása is. Az utóbbi időben rengeteget olvasott, rengeteget tanult.

Amikor híre futott, hogy januárban megkezdik a textilipari gépek gyártását, Bucsi József már nem volt a gyárban. A Párt kiemelte a termelésből. Mint öntudatos aktivistát, aki az utóbbi időben sokat fejlődött, népbírói tanfolyamra küldte.

Az új esztendő döntő fordulót hozott. Megszületett az első állami terv. Országsszerte megindult a tervszerű munka. A munkások szocialista versenyeket szerveztek. Nap mint nap erről olvasott a lapokban Bucsi József. Időnként ellátogatott a gyárba. Ilyenkor ismét otthonosan érezte magát. Látta a fejlődést, de látta a hibákat is. Elhatározta, hogy amikor visszatér a termelésbe, még nagyobb erővel lát munkához. A termeléshez, felvilágosításhoz, szervezéshez és mozgósításhoz.

Még nyár volt, július, amikor befejezte a tanfolyamot. Mint haza, úgy lépett be a gyár kapuján. Bámullatnál nézett a befejezés előtt álló új szerelő csarnokra. Ugy látta, tágas, világos, tiszta és egészséges munkahely lesz.

Távolléte alatt munkátársainak munka iránti magatartása is megváltozott. Egészségesebb

légkört talált munkahelyén. A versenymozgalommal azonban nem volt megelégedve. S ekkor elhatározta, hogy azonnal munkához lát. Az üzemi pártszervezet irányításával cselekvően bekapcsolódott a szervezeti munkába. Közben szakszervezeti titkárrá választották. Embertől emberig járt munkaidő után, s máskor is, ha tehetett. Felvilágosított, szervezett, mozgósított. Munkája eredménnyel járt. Ő is hozzájárult a versenyek nagyobb lendületéhez.

A verseny akkor szárnyalt magásra, amikor november 7. tiszteletére vállalták a terv idő előtti teljesítését. Es sikerült. A kitűzött határidőre befejezték évi előirányzatukat.

Január első napjaiban, a második tervév kezdetén pilanatnyi lankadás állott be. De két hét elteltével ismét a régi lendülettel folytatódott a termelés. A verseny is, Bucsi József pedig fokozta a szervező munkát. A pártszervezet minden támogatást megadott. Ilyenkor gyakran gondolt a multra. Eszébe jutott, az akkori minstelenség. Erről a tőkés államokban selymőző munkások sorsa. Azoké, akik a szovjet emberekkel és a népi demokráciák dolgozóival, bár egymástól távol, de azonos céltért harcolnak: az emberiség életéért, — a békéért.

A második állami terv újabb

gépek gyártását irányozta elő. A nyersanyag rendszeresen érkezett. Szovjet gépeket is hoztak. A munkakörülmények tovább javultak. Mindenütt látszott a munkásigazgató keze. Az államosítás előtt már-már szétzüllés előtt álló gyárat a Párt vezetésével és a munkások odaadó támogatásával fejlődő üzemé fejlesztették.

Már, amikor Bucsi József szénéz a műhelyben, s a gyárban, akkor látja, hogy mennyit változott itt minden. Felelevenedik szemei előtt a két évvel ezelőtti kép. Abban az időben más volt a helyzet. Egy-egy rozoga gép, s mellette görbehátú, beesett arcú munkások. Keresetük cshér. Most? Balról Dira Lajos munkás, aki nemrég tért vissza Szinajáról, gyakorlati munkáorán lévő szakiskolós lányt oktat. Odébb Gáspár Ferenc dönti a normát. A többiek is. Ő pedig nyugodtan dolgozik leccsengetésig. A diétás chéd elfogyasztásakor eszébe jut, a két évvel ezelőtti délelőtt, amikor vékony málészelletet piritott, s csak azt ébedelt. De akkori kedvtelen munkáját most lelkesedés és harcolni akarás váltotta fel azon a nevezetes gyűlésen és utána. S e gondolat, s e kép mosolyt csal Bucsi József ajkára. Kormos, olajos keze akaratlanul is nagyobb sebességre kapcsolja gépét, melynek zugása oly megszókolott, de mégoly oly szép, oly diadalmos.

k. f.

Uj piacteret létesítenek Szatmáron

SZATMÁR. — (Tudósítnék tól.) A szatmári ideiglenes bizottság május 1. tiszteletére hozzáfűzött a romná bom-bázott házak rengeteg törmelé-

kének elhordásához, amit az üzemek és intézmények dolgozóinak önkéntes munkájával el is végeztek. A tágas területet, amely a város központjának közelében van, most piacé alá-

kitják át. Mintegy nyolcezer négyzetméteres területről van szó, amelynek planirozása folyamán 1547 köbméter földet kell helyből elmozdítani. A városi ideiglenes bizottság ezt is jól megszervezett, önkéntes munka segítségével végzi. A területet 22 parcellára osztották és most folyik a jelentkezés az üzemek és intézmények dolgozóiról, hogy mindegyikük kapjon egy-egy ilyen parcellát. A föld elgyegetése után az új piacteret keményre hengerelik. Az önkéntes közmunka még ebben a hónapban megkezdődik és augusztus 23 tiszteletére készül el.

Vizvezetékét készítik Szatmáron a hidontuli munkásnegyed számára

SZATMÁR. — (Tudósítnék tól.) A szatmári ideiglenes bizottság a Román Munkáspárt megyei bizottsága támogatása mellett hétmillió hatszáz ezer lejese állami segínyt kapott,

hogy a hidontuli munkásnegyed lakói számára esatornázza a területet és ott vizvezetékét létesítsen. A munkálatok a közeljövőben megindulnak.

Kövenden is felavatták az első pionir csoportot

KÖVEND. — Ünnepléses ke-retek között Kövenden is meg-alakult az első pionir-csoport. Az avatást Kövend gyermekei lelkes munkával várták. Az avatáson nemcsak a kövendi gyermekek vettek részt, hanem a szomszéd községi iskolások is. Az avatási ünnepség a község egyik legkedvesebb mapja ma-

radt, amelyen Józsa Sára avat-ta fel az új pionirokat. Az avatás ünnepélyes pillanata után Micska István, a helyi pártszervezet titkára, Bátori József munkás pedig a pionirok szülői nevében mondott beszédet. Mezei Julia 7-ik osztályos pionir köszöntö meg a kiküldötteknek, hogy ilyen nagy örömet szerez-

tek a kövendi dolgozó földmű-vekek gyermekeinek. Igéretet tett a felavatott pionirok nevében, hogy a tanulás fokozásával és önfegyelméssel járulnak hozzá a békéért folyó harc-hoz. Az avatás után műsor kö-vetkezett, amelyen a kövendi és a tordai pionirok szerepeltek. Péter Károly levelező

S P O R T

Mit nézzünk meg?

SZOMBATON:

ATLETIKA. Délután 4 órai kezdettel a Gh. Gheorghiu-Dej sporttelepen a RNK atlétikai bajnokságok első fordulójá-

KÉZILABDA. Délután 7 óra-kor KESE-Vegyes Szakszervezet (Sziget) női mérkőzés a Gh. Gheorghiu-Dej sporttelepen.

VASÁRNAP:

ATLETIKA. Dél előtt 8 órai kezdettel a Gh. Gheorghiu-Dej sporttelepen a RNK atlétikai bajnokságok I. fordulójának folytatásá-

RÓPLABDA. Dél előtt 8 óra-kor a Gh. Gheorghiu-Dej sport-telepen Haladás — Hadsereg (Szamosfalva). Fél 9 óra-kor: Vörös Lobogó Dermata-Lokomotiva II. 9 óra-kor: Hadsereg (Kolozsvár)—Dohánygyár. 10 óra-kor: Művészek—Építők. 11 óra-kor: Haladás — Hadsereg (Kolozsvár). 12 óra-kor: Hadsereg (Szamosfalva) — Dohány-gyár.

KOSÁRLABDA. Dél előtt 10 óra-kor: Kolozsvár—Nagyvárad városok közötti RNK Kupa mérkőzés a Gh. Gheorghiu-Dej sporttelepen.

VIZILABDA. Délután fél 5 óra-kor a városi strandfürdőben Kolozsvár—Bukarest városok közötti vizilabda kupa mérkő-zés. Előzőleg fél 4 óra-kor uszó-verseny.

KÉZILABDA. Délután 3 óra-kor a Gh. Gheorghiu-Dej sport-telepen Vegyes Szakszervezet (Sziget)—Lokomotiva (Nagybánya) női, 4 óra-kor Lokomotiva (Nagybánya)—Haladás (Nagy-vár) férfi, 5 óra-kor KESE-Vegyes Szakszervezet (Sziget) férfi csapat mérkőzés.

LABDARUGÁS. Délután 6 óra-kor a Gh. Gheorghiu-Dej sporttelepen KESE—Lokomotiva (Szatmár) NB. II.-ös mérkőzés. Szamosfalván délé előtt 10 óra-kor Hadsereg—Vörös Lobogó Dermata kerületi bajnoki mérkőzés, a Victor Babes egye-tomi stadionban délé előtt 9 óra-kor Metalul—KESE ifjúsági, 11 óra-kor Lokomotiva—Spartak ifjúsági bajnoki mérkőzés.

R. P. R. Judecatoria Populara Urbana Cluj. Dosar Nr. 2498—1950. CITATIE. Lovász Francisc dom. in loc necunoscut este citat la acasta instanta, camera Nr. 23, pentru ziua de 22 Iunie 1950, ora 8 in calitate de parat in proces cu Lovasz Jolanda pentru divort. In caz de neprezentare judecata se va face in lipsa. Judecator: (ss) D. Lazar. Grefier: (ss) Máthé, L. S. 2982

A magyar labdarugó válogatott tagjai résztvettek Varsó romjainak eltakarításában

VARSÓ. — A magyar labdarugó válogatott csapat, mielőtt visszatért volna a vasárnapi mérkőzése után Budapestre, úgy döntött, hogy résztvesz a Varsóban folyó romeltakarítási munkában. A játékosok egyhangulag elhatározták, hogy engedélyt kérnek és munkabrigádot alakítanak. Az egyik a Puskás-brigád volt, a másik a Ruzsa-brigád. Abban versenyeztek, melyik brigád rak meg hamarabb egy szekeret törmelékekkel. Mikor az arrajáró lengyel járő-kek felismerték a magyar játékosokat, egymásután megala-

kultak az alkalmi lengyel brigá-dok is, akik valamennyien csá-kányt és lapátot ragadtak, hogy mihamarabb megtöltsék a szekereket törmelékekkel. A nagy lendülettel dolgozó magyar brigád tagjai holtversenyben vége-ztek a többi brigádok előtt. A Varsóban nagy sikerrel sze-repelt magyar labdarugó válo-gatott tagjai ezzel is megmu-gatták, hogy nemcsak játéku-kal gyönyörködtették a közönsé-get, hanem igyekeztek tettekkel hozzájárulni a fasiszták által rombadöntött Varsó városának újjáépítéséhez.

Ökölvívó mérkőzés is lesz az ARLUS vasárnapi népünnepélyén

KOLOZSVÁR. — Vasárnap, június 11-én az ARLUS nagy népünnepélyének keretében, nagyszabású ökölvívómérkőzést rendeznek a sétáterén, amelyen a legjobb kolozsvári ökölvívók vesznek részt. A mérkőzéseket az I. számú színpadon bonnyolítják le a következő párosítás szerint:
Légsúly: Beni (Vörös Lobogó Dermata)—Ambrus V. (Metalul), Zlataru (Hadsereg)—Fekete (Vörös Lobogó Dermata).

**Harmatsúly: Szilveszter (Vörös Lobogó Dermata)—Nagy Mihály (Metalul).
Pehelysúly: Nistor (Hadsereg)—Balea (Lokomotiva).
Proteaşa (Hadsereg)—Orosz (Metalul).
Könyösúly: Csizmás (Hadsereg)—Matej (Vörös Lobogó Dermata), Fodor (Metalul)—Botezan (Vörös Lobogó Dermata), Ambrus IV.—Miclauş (Lokomotiva).
Kisközépsúly: Serbu (Hadsereg)—Tóth (Lokomotiva).**

Színház — Mozi — Opera

A MAROSVÁSÁRHELYI SZÉ. KELY SZÍNHÁZ VENDÉG-JÁTÉKA
Június 10. Szombat 8 óra-kor: „DUDVA”, Dás.
Június 11. Vasárnap 8 óra-kor: „KISPOLGÁROK”, Nagybánya.
Június 12. Hétfő 8 óra-kor: „KIS-POLGÁROK”, Nagybánya.
Június 13. Kedd 8 óra-kor: „AZ ESZ BAJJAL JÁR”, Szatmár.
Június 14. Szerda 8 óra-kor: „DUDVA”, Szatmár.
Június 15. Csütörtök 8 óra-kor: „KISPOLGÁROK”, Szatmár.
Június 16. Péntek 8 óra-kor: „AZ ESZ BAJJAL JÁR”, Szatmár.
Június 17. Szombat 8 óra-kor: „DUDVA”, Nagykároly.

MOZIK MŰSORA:
NEPMOZGÓ (POPULAR): A SZO-ROCSINCZI VÁSÁR. Előadások: 5. 7. 9. Vasárnap délután 3 órától.
CAPITOL: VALAHOL BIZONIA-BAN. Előadások: 5. 7. 9. Vasárnap 3 órától.
MUNKÁS MOZGÓ: A HÉTFEJŰ SÁRKÁNY. Előadások: 5. 7. 9. Vasárnap délután 3 órától.
VÖRÖS CSILLAG MOZGÓ: VA-LAHOL BIZONIA-BAN. Előadások: 4. 6. 8.
„UJ IDŐK” MOZGÓ: Román nemzeti táncok — A vér — Látszólagos halál. — Balhas. — Feszéges hegyek tartományá. — Repin-festmények.

AZ ÁLLAMI MAGYAR OPERA
kéri a közönség pontos megjelenését, mert a Román Rádió hang-felvételén rögzíti a
DOHÁNYON VETT KAPITÁNY
1950. június 11-i, vasárnap este 8 óra-kor megtartandó előadását.

UZINELE CHIMICE TURDA

alkalmaz:

5 lakatost, 2 esztergyalyost, 1 ácsot, 1 asztalost, 1 vízvezeték, gáz- és csatornázási szerelőt, 1 gépész-, vagy villamossági mérnököt, esetleg almérnököt, 1 vegyészmérnököt, vagy al-mérnököt, 2 ipariskolát végzett dolgozót, 1 építési rajzoló, 3 könyvelőt.

Közlemények

IDÓJÁRÁS. Várható időjárás a következő 24 órára: Mérsékelt északkeleti, később élénkebb dél-nyugati-nyugati szél, derült ég-bolt, a nap folyamán Erdély északnyugati részén fokozatos borulás, helyenként kisebb zápor-csó. A hőmérséklet egyelőre még emelkedik. Általában a szép idő tovább tart.

EVZÁRO ÜNNEPÉLYT rendez-nek a kolozsvári számú átkép-zőiskola vezetett növendékei a Horea-ut 23 szám alatti iskola kertjében (kedvezőtlen időjárás esetén helyiségekben) június 10-én, szombaton este 8 órai kezdet-tel, amelyre szívesen látják a vá-ros dolgozóit. Művészi műsor, elő-sőrendű büffé, disznótoros vacso-ra. Tánc reggelig, olcsó árak.

APRÓHIRDETÉS

200-AS ZUNDAP motorkerékpár eladó. V. Alecsandrú-utca 8. eme-let, ajtó 3. délből 12—1-ig. — 300 LITERES VASHORDÓ moslék-nak, kerékpárváz, 10—15 literes üvegalonok eladók. Malom-utca 8. Hétfőtől 5—6-ig. — **ELADÓK:** női kabát, kuli-kabát, finom női ruhák, férfi ruha, felöltő, 2 rő-kámié, 4 fotel, konyhabutor fény-kepezőgép képek, szőnyegek. Wil-son-utca 7. földszint, ajtó 1. Dél-után 2 órától. — **SEZLON,** háló, ebédlő és egyéb butorok eladók. Ciocarliei-Pacsirta-utca 7. sz. — **ORION-RÁDIO,** tip. 444, világve-vő eladó Budai Nagy Antal-utca 5. IV. emelet, ajtó 11. — **MEG-VÉTELRE** keresek tenisz fűrdőbe-rendezést. Dónát-ut 40. Klossz Já-nos. — **VESZÜNK** magyar, rom-mán, francia regényeket, művé-szeti, technikai könyveket, kottá-kat. „Uhu” könyvtárkvárium. Molotov-utca 32. kapuban. — **MÉZPERGETŐ** eladó. Baier, Jon Ghica-utca 5. — **KÉTSZEMÉ-LYES** rőkámié kifogástalan álla-potban olcsón eladó. Cosbuc (volt Bem)-utca 4. — **DIVAT-SZOK-NYÁT,** kulianyagot vagy férfi ruhászövetet akar olcsó árért sző-vegni, vagy vásárolni? Keresse fel bizalommal Péter szövösmestert, Bástya-utca 13. Óvár. — **ELCSE-RÉLNEM** külvárosi szoba, kony-ha, előszoba, éléskamrás lakáso-mat kisebb egy szoba, konyhás belvárosi lakással. Érdeklődni Széchenyi-ter 39. Fülöpnl. — **EL-CSERÉLNÉK** egy szoba, konyhát hasonlóval. Horea-ut 82. ajtó 1. — **ÖRÖKLAKÁSOK,** telkek, csa-ládi házak, villák, gyümölcsösök eladók. Mezey-ügnökség, Dózsa György-utca 16. — **ELCSE-RÉLNEM** Móccok-utja 93. szám alatt: szoba, konyhát Dermata köze-lében levővel. Költségeket fize-tem. — **KERESEK** jól főző, gyer-mekszerezőt mindenest, vagy kö-zépkorú házvezetőt. Jelentkezni dr. Demeter Jenőnl. Onitiu-utca 2. Rákóczi-negyed, délután 3 órától. — **SZÖNYEGEI** mindennemű hibáját művészen megjavítja Bing A. Rákóczi-ut 38. I. emelet. — **BESZÁRÁBIAI SZÖNYEG,** márványlajos ebédlőkredenc, il-nolum, egyéb butorok, vívőfel-szerelés eladók. Kinizi-Pál-utca 2. ajtó 8. délután 2—3-ig. — **IGEN SZÉP** bronzsillár eladó. Megte-kinthető Budai Nagy Antal-utca 49. II. emelet, ajtó 5. déli órák-ban. — **VESEK** 5 méter linoleu-mot. Gyermek-vásáry eladó. Ki-nizi Pál-utca 2. ajtó 2. — **ZENE-SZEKRÉNY** eladó. Széchenyi-ter 35. ajtó 3. — „BRENABOR” férfi kerékpár, 36 filmes Voigtlan-der, villamos vízmelegítő, „Boiler” eladók Bethlen-utca 18. — **ÜZ-LATBERENDEZÉS** pultok, vas-kályha sürgősen eladók. „Hella”, Malom-utca 16. — **ANTIK RU-TORT** veszek. Erzsébet-ut 56. te-lefon 27—25. — **FEKETE BAR-SONY** és férfi szövet, 2 fotel el-adó. Márton, Puskin (Egyetem)-utca 1. — **ELADÓK:** háló ágybe-téttel, ebédlő konyha, gázkályha, szőnyegek. Molotov-utca 28. új épület. — **FEHER FÉLHALÓ** el-adó December 30. (volt Unió)-utca 2. ajtó 8. — **VIZKAGYLÓ KONY-HÁBA,** fűrdőhenger, irógép-asz-talok, gázesővek, vasúst, üstház eladók. Malom-utca 8. Megtekin-tető 5 és 6 között. — **VALÓDI PERZSABUNDÁT** kifogástalan állapotban veszek. Cimeket ki-

adoba „éki” jellegre. — **EL-ADÓ** 350- DKW motorkerékpár. Ion Ghica 22. — **ÚVEGJ ES POR-CELANCSOMAGOLÁST** vállalat felölősséggel. Krebs, Széchenyi-ter 11. — **HÁZORZÓ KUTYA** el-adó. Arany János-utca 15. ajtó 6. telefon: 78. — **ELCSE-RÉLNEM** vagy eladám beszarábiai szőnyegemet. Eladó nagy sezlon. Cim a kiadóban. — **KÉTSZEMÉ-LYES** kanapé, gyermek-sport-kocsi eladó. Dávid Ferenc-utca 6. — **MODERN,** szépkivitelű iróasz-tal, könyvszekrény, karosszék el-adó. Ligeti, December 30-utca 27. IV. emelet. — **ELADÓ** olcsón teljes díofurnéros háló. Vas-utca 6. szám. — **GYÖNYÖRŰ,** értékes díszabroszok, különféle szép kézi-munkák, összehajtható nyugágy, valódi vulkánkoffer eladók. Amurg-Alkony-utca 33. — **Dé-lután 1—4 óráig. — ELADÓ MODERN,** új kombinált szekrény, konyhabu-tor. Budai Nagy Antal-utca 17. asztalosműhely. — **JÓ ALLAPOT-BAN** 3+1-es Philips-rádió eladó, Masaryk-utca 7. Wolfféknál. — **KOMBINÁLT SZOBABUTOR** ol-csón eladó. Baritiu-Malom-utca 16. ajtó 4. — **ZUNDAP MOTOR-KERÉKPÁR,** 125 köbcntis, kifo-gástalan állapotban, olcsón eladó. Mantá, Karl Marx-utca 55. — **KÉT SZÖNYEG** román mintával eladó. Muzeum-utca 9. — **CON-TINENTAL** hordozható irógép, 32 basszusos „Tosca” tangóharmonika eladó. Dávid Ferenc-utca 12. ajtó 2. délután 6—8 óra között. — **ELADÓ** 6 lámpás Siemens-rádió. Tarca, Rákóczi-ut 106. — **KÖNYV-SZEKRÉNY** könyvekkel, szekré-nyek, nyugágy, teniszrakett, szé-kek, falóra, állófogas asztali tűz-hely, csillárak, kották, képek, rá-mák, tükrök, gobelinek, lőször-matrác, ruhaneműk, háztartási felszerelések, létrák, patefonmo-tor, lemezek, porcellánedények el-adó. Március 6. (volt Szentegyház)-utca 2. II. emelet, ajtó 9. Délé előtt 9—11-ig, délután 6—8-ig. — **BEKÖLTÖZHETŐ** családi ker-tes házak, öröklakások, gyümöl-csösök minden elfogadható árért sürgősen eladók. Vulcan ingatlan-forgalmi, Molotov-utca 24. — **EL-CSERÉLNEM** egy szoba, konyha, éléskamrás lakásomat hasonlóval. Budai Nagy Antal-utca 93. ajtó 3. — **VESZÜNK** szívó-nyomó bor-szivattyút. „Alimentara” Állami Kereskedelmi Vállalat, Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 5. — **KITÜNŐ** fehér gyermek-sportkocsi eladó. Cim a kiadóban. — **VEZÜNK** sürgősen 25—50 kilós bádög, vagy cinkbődnöket méznek. „Alimen-tara” Állami Kereskedelmi Vála-lat, Kolozsvár. Kossuth Lajos-utca 5. — **BEKÖLTÖZHETŐ** csa-ládi házak, öröklakások sürgősen eladók. Görög ingatlanközvetítő iroda, Molotov-utca 1.

R. P. R. Judecatoria Populara Mixta Satu-Mare. Dos. Nr. 2261—1950. CITATIE. Szpivak Gheorghe cu domiciliul necunoscut se citeaza inaintea aceastei Judecatorii ca parat in proces de divort cu Szpivak Maria, cu termen la 15 Iunie 1950, ora 8 dim. In caz contrar se va judeca in lipsa. Judecator: (ss) A. Benea. Grefier: (ss) E. Tabuci. L. S.

R. P. R. Corpul Portareilor Tribunalului Cluj. Dosar Nr. 834—1950. PUBLICATIUNE DE VAN-ZARE. In ziua de 15. Iunie 1950. orele 17 d. m. se vinde la licitatie publica voluntara in Cluj. Piata Garii Nr. 4—5., sediul intrepozite „Albina” urmatoarele obiecte: doua bufete, una etajera, sase tablouri, patru lazi, un du-lap, una masa de birou, trei bu-fete cu marmora, sase scaune. Portarel-Sef: (ss) Ioan Campeanu. 2975

Világosság

Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet. Telefon: 15—35. — Kiadó-hivatal: Szabadság-ter 31. Tele-fon: 19—11. — Laptulajdonos: „Petőfi” Lap-és Könyvkiadó RT. Felelős szerkesztő: LAZAR JÓZSEF. Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézmények és vállalatok évi elő-fizetési díja 5000 lej. Postataka-rékpenziári csekk számla 115.023.